MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tat-23 ta' Marzu, 2007

Citazzjoni Numru. 363/2005

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat iċ-ċitazzjoni ppreżentata fit-8 ta’ Novembru, 2005 li permezz tagħha l-attriċi esponiet bir-rispett:

Illi l-partijiet kienu żżewġu fis-7 ta’ Ġunju, 1991 bir-rit ċivili skond ma jirriżulta miċ-ċertifikat taż-żwieġ hawn mehmuż u markat Dok. A;

Illi dan iż-żwieġ huwa null għaliex il-kunsens tal-konvenut kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, jew b'anomalija psikoloġika serja li għamlitha impossibbli għall-konvenut li jaqdi l-obbbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

Għalhekk jitlob lil dina l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex;

1. tiddikjara li ż-żwieġ ċelebrat bejn il-partijiet fis-7 ta' Ġunju, 1991 ma jiswiex u huwa null għar-raġunijiet miġjuba fuq, jew għal xi waħda jew aktar minn dawk ir-raġunijiet, skond l-art. 19(1) (d) ta' l-Att dwar iż-Żwieġ Kap. 255.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li huwa minn issa mħarrek biex jidher għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attriċi maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat illi l-konvenut debitament notifikat baqa' ma ppresentax nota tal-eċċezzjonijiet u għalhekk huwa kontumaċji skond il-liġi.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta' l-attriċi u ta' ohrajn.

Semgħet lill-attriċi.

Rat il-verbal tas-seduta tat-23 ta' Frar, 2007 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attrici qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fis-7 ta' Ġunju, 1991 a bażi tal-artiklu 19 (1)

(d) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenut kif ġia' ingħad huwa kontumaċji.

Kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabilita' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju.*" (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikolu ċitat mill-attriċi jirrigwardjaw;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

Mill-provi mressqa l-Qorti jidhrilha li dan iż-żwieġ falla kważi mill-ewwel u wieħed jissimpatizza mal-attriċi illi ssaportiet numru ta' snin qabel bdiet il-proċeduri. L-attriċi iltaqgħet mal-konvenut ċirka sentejn qabel iżżewġu u kienet Malta biex titgħallem l-Ingliż. Kienet qed tgħix għand oħtu u ltaqgħu b'dan il-mod; il-konvenut kien ġia' separat u annulla l-ewwel żwieġ

tiegħu ftit wara. Kellha ħamsa u tletin (35) sena u l-konvenut disgħa u tletin (39) sena. Il-problemi bdew kważi kif iżżewġu u beda jittratta ħażin ħafna.

Ħafna mill-affidavits prodotti jirrakkontaw episodji wara ż-żwieġ u naturalment x'ġara wara ż-żwieġ hu immaterjali għall-kawża ħlief biex jitfa' dawl fuq l-istat ta' fatt ta' qabel iż-żwieġ, iżda anke hawn, iżda fil-fehma tal-Qorti hemm indikazzjonijiet li ż-żwieġ kien vizjat.

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawza Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006) ;

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fondamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*"

Il-kawżali tal-attriċi hija waħda u cioe' in-nuqqas ta' diskrezzjoni. Kif qalet ukoll il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.* F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995). Madankollu hemm ukoll indikazzjoni li kif

ġia' ingħad, il-partijiet baqgħu għaddejjin tul l-għerusija mingħajr ma ntebhu li ż-żwieġ ma seta' qatt jirnexxi bejniethom.

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomlaija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Mid-deposizzjoni tal-attriċi l-Qorti konvinta li l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat kif qed tallega l-attriċi. Malli żżewġu huwa trattaha verament ħażin u rriduċiha għal sitwazzjoni fejn kellha titlob għajnuna psikjatrika. Għall-kuntrarju meta xehdet hija ma dehritx li kellha dawn il-problemi li allura kienu kawżati mill-mod kif ġiet umiljata minn żewġha. Persuna li tagħmel dan lil martu jkollu problemi kbar huwa stess.

Għal dawn il-mottivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fis-7 ta' Ġunju, 1991. L-ispejjeż ikunu a kariku tal-konvenut.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------